

Likestillingskonferansen 2025

4.mars på Nasjonalmuseet – Arr. Bufdir og KUD

Konferansen åpnet med et vakkert musikalsk innslag av Stine Bogsveen og Jo Ranheim.

Kultur- og likestillingsminister Lubna Jaffrey hadde første innlegg og var inne på at utdanning og yrker er fremdeles veldig kjønnsdelt i Norge, som er noe av forklaringen på ulik lønn. Fordelingen av omsorgsoppgaver er fremdeles veldig skjev. KUD har kommet med en likestillingsstrategi 2025 – 2030 og her håper de at de får mye gjort i løpet av de 5 årene.

Så var det Hege Nilssen, direktør i Bufdir, sin tur. Lønnsforskjellene er størst mellom kvinner og menn der hvor det er barn i familien. Dvs at kvinner uten barn klarer å få en nogenlunde tilsvarende lønn. Omsorgsdelingen er fremdeles veldig skjev og spesielt når det gjelder pårørende omsorg. Bufdir har startet e-læring kurs sammen med KS, for å skape likestilling i statlige instirusjoner.

Konferansier for dagen var Eirik Aimar Engebretsen, seniorrådgiver i Bufdir. Han fikk sagt at Likestilling er et samfunnsansvar, dvs alles ansvar. Gaver til innleggsholdere er fra Er lik kaffe – ruskafeen.

Madeleine Schultz, journalist og forfatter skulle svare på: *Hva er vi verdt? Hvorfor kvinnekamp også er en verdikamp for omsorgen.* Hun spør – *har vi det bedre selv om vi er rike?*

Kvinner er emosjonelle og bærer på stadig dårlig samvittighet for at ikke tiden strekker til. Kvinners arbeidsinnsats må synliggjøres og man må finne verdien av alt arbeid. Kapitalismen ser på omsorgen som lite lønnsom og tar den ikke med i regnestykket. Vi trenger flere fleksible barnehager, slik at kvinner kan jobbe ved siden av.

Hanna Stangebye Arnesen, likestillingskoordinator i Statistisk sentralbyrå skulle ta for seg spørsmålet: *Hvor mye tid bruker vi på lønnet og ulønnet arbeid?* Hvert 10. år over de siste 50

årene, har SSB hatt tidsbruktundersøkelse om omsorg og lønnet/ulønnet arbeid. Resultatene er nedslående. Kvinner bruker mange flere timer i uken på omsorg og ulønnet arbeid. Og det har endret seg lite over de siste 50 årene.

Maria Forthun Hoen er forsker ved Institutt for samfunnsforskning og holdt et innlegg om *Ulik lønn for likt arbeid?* De har forsket, hatt undersøkelser jevnlig mellom 2015 og 2020, i tillegg gitt ut en ny rapport i 2022. Det er gjennomsnittlig 13 % forskjell i timelønn, og kvinner får dårligere avkastning på høyere utdanning. Helt samme yrke (og utdanning) er det 8 % forskjell. Selv om det er lik verdi og like krevende. Dette er dessverre veldig vanskelig å måle helt nøyaktig.

Mer forskning: Ulf Andersen, statistikksejef i NAV om *Demografiendringer i Norge og konsekvensene de får*. Eldrebefolkningen eksploderer, og det har allerede begynt. Vi føder ikke nok barn til å betale for dette. En løsning er å heve pensjonsalderen.

Hvorfor har kvinner høyere sykefravær enn menn? Innlegg ved Arnstein Mykletun, professor ved Institutt for samfunnsmedisin Uit og forskningsleder ved Kompetansetjeneste for arbeid og psykisk helse ved Nordlandssykehuset. Kjønnsforskjellene i sykefraværet er et stort likestillingsproblem. Sykefraværet i helsevesenet er skyhøyt og dobbelt så stort som andre skandinaviske land. Han er med på et forskningsprosjekt på kjønnsproblemer i sykefraværet som skal vare fra 2024 – 2030. Her håper de å finne svar og løsninger på hvordan dette skal angripes videre.

Panelsamtale: Ansvaret for omsorgs- og pårørendearbeid

Moderator: Linda Rustad, seniorrådgiver i Bufdir. Deltagere: Anita Vatland, generalsekretær i Pårørendealliansen, Khansa Ali, leder i Mira-senteret, Julie Lødrup, førstesekretær i LO, Ingrid Sandvei Francke, seniorrådgiver i NHO.

Her var det ikke mye uenighet. Vi har en sterk velferdstat som hegner om likestillingen stort sett. Denne må vi bygge videre på og ikke privatisere. Det skaper bare et klasseskille. De fleste bedrifter i Norge har gode HMS ordninger og systemer som ivaretar også likestillingen. MIRA-senteret poengterte at mange utenlandske kvinner kommer ikke inn i arbeidslivet og lever en ulønnet hjemmetilværelse som er et problem.

Håkon Johannessen, forskningsleder i Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) hadde innlegg om: *Hvordan kan arbeidsmiljøarbeid bidra til et mer likestilt arbeidsliv?* Vi må alle ivareta den høye kvaliteten på arbeidsmiljøsystemene som vi faktisk har i Norge. Vi må bli flinkere til å forebygge psykososiale risikofaktorer, og dessverre gjelder det ofte kvinnearbeid. Helseutvalget kommer med en rapport, 1.april 2025.

Wenche Fredriksen, fagansvarlig for mangfold og inkludering i DNB snakket om at man må lage et bærekraftig arbeidsliv: Livet, lykken og karrieren (heter prosjektet) Dette er lagt inn i bankens hovedstrategi.

Sahaya Kaithampillai viste film: *Hvor er mine brødre?* Han er Sri Lankeser og bor på Holmlia. Han har jobbet 18 år i barnehage her, og har nå laget et prosjekt hvor han ønsker at andre utenlandske menn skal gjøre det samme, men grunnlag i at små barn trenger rollemodeller og ikke bare kvinner. Dette innslaget gjorde mest inntrykk på meg av hele dagen, det var rett og slett rørende og han var så fin og entusiastisk.

Panelsamtale: Fremtidens arbeidsliv

Moderator: Jakob Øvnsen Aanderaa, styreleder i Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU) Deltagere: Kaja Ingdal Hovdenak, leder, Norsk studentorganisasjon (NSO), Aud Hove, nestleder i KS, Jeanette Lea Romslo, leder i Fagforbundet Ung.

Ungdommen søker trygghet og fred. De vil ha gode og relevante jobber i forhold til utdanning. De ønsker seg god økonomi og egen bolig. Ungdomsmedvirkning i kommunene er viktig. MEN ungdommene er også redde og nervøse for fremtiden. Det er krig og konflikt mange steder, det er ingen som snakker om klimakrisen lenger og ønsker de seg barn til en slik verden? Nei... Ikke lystig.

Jeg har vært på hver eneste likestillingskonferanse etter at jeg ble FN-kontakt, og denne var god nok, men ikke så interessant som den pleier. Her var det mye tall og statistikk og forskning er viktig, men det bare forsterker hva vi vet fra før, og gir oss ikke så mye ny interessant innsikt.

FOKUSkontakt Mona Wiger deltok også her.

Monica 23.mars 2025